

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Глобальна фінансова архітектоніка
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою фінансів, протокол № 9 від 18 грудня 2015 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Глобальна фінансова архітектоніка» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною проводиться у формі семестрового диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу спеціальності.

Семестровий залік – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Семестровий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей. Типовий приклад підсумкової контрольної роботи наведено у розділі «Завдання для підсумкового контролю успішності навчання».

Кожна підсумкова контрольна робота складається з трьох завдань, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки здобувача і рівень його компетентності з навчальної дисципліни. Завдання оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Під час семестрового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності здобувача при поточному контролі.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до заліку), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 35 балів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Перелік завдань для підсумкового контролю

Завдання 1 (діагностичне) – передбачає діяльність відповідно до заданого алгоритму, що характеризується однозначним набором добре відомих, раніше відібраних складних операцій і потребує використання значних масивів оперативної та раніше засвоєної інформації.

Завдання 2 (ситуаційне) – передбачає вивчення ситуації відповідно до вихідних даних завдання та надання рекомендацій щодо вирішення поставлених питань

Завдання 3 (евристичне) – передбачає діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання раніше невідомих рішень і потребує використання великих масивів оперативної та раніше засвоєної інформації.

2.2. Завдання для підсумкового контролю успішності навчання

Завдання 1 (стереотипне)

На підставі приведених нижче даних визначити величину податків, що надійшли до бюджету у звітному році.

Показники	Базовий рік	Звітний рік
Валовий внутрішній продукт, млрд. грн	800	1000
Податки	200	?

Довідково: коефіцієнт еластичності системи доходів бюджету 0,8.

Завдання 2 (ситуаційне)

Вам, керівнику Департаменту доходів, доручили здійснити розрахунки та підготувати пропозиції щодо прогнозного обсягу доходів залежно від таких прогнозних монетарних показників:

- купівельна спроможність населення;
- валютний курс;
- рівень цін;
- рівень інфляції;
- рівень облікової ставки;

швидкість обертання грошової маси в країні.

Яким чином кожний з цих показників впливає на формування доходів Державного бюджету України?

Завдання 3 (евристичне)

На підставі приведених нижче даних необхідно:

- 1) визначити коефіцієнт еластичності системи доходів;
- 2) спрогнозувати величину доходів бюджету на 2012 рік за умови, що величина валового внутрішнього продукту зросте на 5 %, а коефіцієнт еластичності системи доходів залишиться незмінним;
- 3) зробити висновки відносно доцільності та шляхів коригування податкової політики держави

Таблиця 3.1

Вихідні дані

Показники	Значення показників, млн грн	
	2015 р.	2016 р.
Податкові надходження	120,8	130,6
Доходи від операцій з капіталом	3,6	3,5
Надання кредитів з бюджету	12,4	8,9
Рентна плата	7,6	7,9
Повернення кредитів до бюджету	9,6	7,1
Неподаткові надходження	22,6	20,9
Кошти, що надходять до бюджету з інших бюджетів	2,9	5,4
Погашено позик	18,8	6,3
Платежі до Фонду соціального захисту інвалідів	0,7	1,4
Надано держаних гарантій	15,6	9,3
Видатки бюджету	159,4	?
Випуск – всього за видами діяльності	1100,6	
Субсидії на продукти	1,6	
Проміжне споживання	600,3	
Податки на продукти	60,8	

Довідково: бюджетний дефіцит 2016 року становить 2,2 % від ВВП;
Видатки бюджету у 2016у році зросли на 10 % порівняно з 2015 роком

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результат семестрового *заліку* оцінюється в балах і проставляється у відповідній графі "Відомості обліку успішності".

Мінімально можлива кількість балів, які здобувач може отримати за результатами проведення підсумкового контролю – 40.

Виконання кожного завдання підсумкового контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Підсумкова оцінка за (*залік*) з навчальної дисципліни «Глобальна фінансова архітектура» розраховується за формулою:

$$S = Z1 + Z2 + Z3,$$

де S – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх завдань підсумкового контролю ($S=40$);

$Z1$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 1 підсумкового контролю ($Z1=8$);

Z2 – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 2 підсумкового контролю (Z2=12);

Z3 – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 3 підсумкового контролю (Z3=20).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час *заліку*, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна:

1. Бастейбл Ч. Ф. Общественные финансы / Под ред. С.П. Захарченкова. – Х.: Виват, 2016. – 808 с.
2. Бочаров В.В. Финансовый инжиниринг. – СПб.: Питер, 2004. – 400 с.
3. Галиц Л. Финансовый инжиниринг : инструменты и способы управления финансовым риском. – М: ТВП, 1998. – 576 с.
4. Соскін О. І. Міжнародні фінанси: навчально-методичний посібник. – К.: Національна академія управління, 2011. – 300 с.
5. Управління державним бюджетом України : підручник / за ред. М. Я. Азарова. – К. : Міністерство фінансів України, 2010. – 816 с.
6. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 687 с.
7. Фінансова архітектура : навчальний посібник / І.М. Вахович та ін.; Луцький національний технічний університет. – Луцьк : Волиньполіграф, 2014. – 494 с.

4.2. Додаткова:

8. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.
9. Білорус О.Г. Політекономія світ-системи фінансово-економічного глобалізму: нові тенденції та закономірності розвитку глобального фінансового сектору / О.Г. Білорус // Фінанси України. - 2015. - № 5. - С. 7-15.

10. Богдан Т.П. Трансформація національної системи контролю руху капіталів в умовах реформування міжнародної фінансової архітектури / Т.П. Богдан // Фінанси України. – 2013. - № 7. – С. 18-32.

11. Бюджетна підтримка та податкове стимулювання національної економіки України: монографія / за заг. ред. Л.Г. Тарангул; Нац. унів-т ДЕС. України. – Ірпінь, К.: Фенікс, 2012. – 532 с.

12. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розвитку України: у 6 т. / Редкол.: М. Я. Азаров (голова) та ін. - К. : НДФІ, 2004. Т. 4 : Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі / М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, О.І. Амоша (кер. авт. кол.) та ін. – 2004. – 368 с.

13. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / [С.О. Булгакова, О.І. Барановський, Г.В. Кучер та ін.]; за заг. Ред. А.А. Мазаракі. – К.:Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 409 с.

14. Глущенко О.В. Зміна парадигми фінансової системи: фінансова архітектоніка / О.В. Глущенко / О.В. Глущенко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2013. – № 1068. – С. 107-117.

15. Голинська О.В. Державне управління бюджетом із допомогою програмно-цільового методу: проблеми та шляхи їх розв'язання / О.В. Голинська, О.В. Шапоренко // Фінанси України. - 2013. – № 4. – С. 70-79.

16. Гражевська Н.І. Інституційна зміна світової економіки за умов фінансової глобалізації / Н.І. Гражевська, В.І. Трохименко // Фінанси України.– 2013. - № 5. – С. 58-68.

17. Державні фінанси: Управління державним боргом / Ушакова Н.М., Г.В. Кучер, В.Т.Александров та ін. – У 5-ти томах. – Том 2. – Київ: НВП «АВТ лтд», 2004. – 368 с.

18. Єфименко Т.І. Актуальні проблеми трансформації економічних теорій в умовах глобальних змін / Т.І. Єфименко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 7-18.

19. Каплан Р., Нортон Д. Организация, ориентированная на стратегию. Пер. с англ. – М.: “Финансы и статистика”. – 1996. – 256 с.

20. Клименко К.В. Напрями реформування фінансової системи України в контексті антикризового регулювання / К.В. Клименко // Фінанси України. – 2015. - № 7. - С. 75-85.

21. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы, процедуры. М.: Финансы и статистика, 2002. – 324 с.

22. Кравчук Н.Я. Інституційна реструктуризація геофінансового простору в умовах глобальних міжсистемних трансформацій / Н.Я. Кравчук // Фінанси України. – 2013. - № 5. – С. 112-123.

23. Леоненко П.М. Методологія аналізу наукових шкіл у економічній і фінансовій науках / П.М. Леоненко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 31-49.

24. Луцишин З.О. Трансформація світової фінансової системи в умовах глобалізації. К.: Видавничий центр «Друк», 2002. – 320 с.

25. Лыкова Л.Н. Налоговые системы зарубежных стран : учебник для магистров / Л.Н. Лыкова, И.С. Букина. – М. : Юрайт, 2013. – 428 с.

26. Михайленко С. В. Бюджетний менеджмент: стан та оцінка ефективності. монографія / С.В. Михайленко. – Одеса: ВМВ, Друк Південь, 2010. – 400 с.

27. Радіонова І.Ф. Правила фінансової політики та бюджетні обмеження уряду / І.Ф. Радіонова // Фінанси України. – 2013. – № 4. – С. 58-69.

28. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг. М.: Экзамен, 2002. – 448 с.

29. Федосов В. М. Бюджетна система : підручник / В. М. Федосов. – К. : ЦУЛ, 2012. – 871 с.

30. Финансовая инженерия: Полное руководство по финансовым нововведениям / Джон Ф. Маршалл, Викул К. Бансал: Пер. с англ. – М.: Инфра – М, 784 с.

4.3. Ресурси Інтернет

31. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua>.

32. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

33. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

34. Офіційний веб-сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

35. Офіційний веб-сайт Рахункової палати України. – Режим доступу : <http://www.ac-rada.gov.ua>.

36. Офіційний сайт Казначейства США. – Режим доступу : <https://www.treasury.gov/Pages/default.aspx>

37. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу : <http://www.imf.org/external/index.htm>

38. Офіційний сайт світового банку. – Режим доступу : <http://data.worldbank.org/>

39. Офіційний сайт статистичного управління європейських спільнот. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat/portal/page/portal/statistics/themes>.